פת למאי ניחוש לה בו׳. נקונטרס נ״ל גרס האי עד מילתיה דשמואל ונראה טעמא משום דלמה יקשה זה על פת יותר מן האמרים מיהו אין נשגיל כך להגיה הספרים: **יב״ח** מח״נ אינם ניקחים **אלא** מן המומחה. ואע״ג דקא משיב מלב הולך לחשוב גבינה לפי שאין טעם איסורן שזה שאכלב אסור משום עירוב חלב טמא אכל טעם גבינה הוא משום גילוי כדפרי׳ לעיל (דף לה.) מיהו לרבי ירמיה דמפרש לעיל (שם) טעם גבינה משום אחומי חלב טמא לפרש״י קשה לרבי יהודה למה הולרך לשנות כאן גבינה ובתוספתא קא משיב בזאת הברייתא במקום חלב חתיכת דג שאין בה סימן: **תנינא** להא דת״ר. תימה דהא תני במתני׳ ושראל רואהו משמע הא לא חזי ליה כל שעתא אסור וי״ל דרואהו לאו דוקא אלא ר״ל יכול לראותו: **אי** דליכא **דבר טמא בעדרו פשיטא.** דיוון דיוסב בלד עדרו וליכא למיחש לגילוי כיון שכל שעה הוא תופסו בידו מ״מ ליכא למיחש למידי מיהו היכא דיש לחוש לגילוי אסור כדפרישית לעיל(ה) דמשנתנו לא מהני מידי היכא דטריקי׳ כדאמרי׳ בהגחל בתרא (ב״ק דף קטו:) **התם** קא בעי ליה למשקה. ות״ת ודקאמרי לה מאי קאמרי פשיטא דבולר לגת תנן וי״ל דמ״ד דמקשה דה״ה בולר לאכילה והא דנקט לגת לרבותא (דב״ה) (דהלן) דאפילו הכי לא הוכשר: כאן

אסורין בחותם אחד. לשגר ביד עובד כוכבים דכיון דבשר ותכלת דמיהן יקרים טרח ומזייף להחליפם ועל היין לעבכו. ואחלב פריך לקמן: **חילבים.** להחליף זה בזה פומתא הוא דמהני ולא טרח ומזייף: **פס למאי ניחוש לה** בלל לא גרסינן [הכא אלא במלתיה דשמואל גרסינן לה (והכי) והכא] גרסינן **מאי שנא גבינה כו׳: חתיכות דג.** דמיהן יקרים ומזייף: **שמואל כו׳.** שמואל לא פליג אדרב אלא קסבר לא לריך לאתמוחי קימנא למיתני אחתיכת דג לאיסור ועל הפת להתיר כדמפרש ואזיל: **ושמואל.** אמר לך חתיכת דג היינו בשר וכיון דבשר אשמועינן הכי דגים בכללו: **ופס למאי ניחוש לה.** דמיתב לה קימנא להתיר ולמיתני אמתיכת דג: **מי משום איחלופי כו׳.** מאי איכא למיחש: (כ) **כי הדדי.** שמא יש עמו הדומה לו פשיטא לן כיון דאיכא חומה לא טרח ומזייף במידי דלית ליה רווחא: ה״ג **ושמואל חתיכת דג היינו בשר ותרי גווני בשר לא אמרינן פס למאי ניחוש לה כו׳: אין לוקחין יא״ח מח״ג כו׳.** אחנויות שבסוכיות משדי דלא קפדי אלפני עור לא חתן מכשול(ד) ומזבני לישראל דבריס שלקחו מן העובד כוכבים מיהו אינהו גופייהו לא אכלי איסורא הלכך אם נתאמת אצלו מותר לאכול עמו: **שיגר לו.** בתמתה: **אלקונדרי רומי.** נתמומין שברומי: **אוכלין אוסר.** ואסור משום שמערבין בה קירבי דגים ותחיכות גדולות עושין ממנה: **זקן אחד.** עובד כוכבים היה: **למעוטי בידוע.** גבי בבשין שדרכן לתת לתוכן יין וחומץ ואם בידוע שנתן יין שם אסורין אפילו בהנאה: **למעוטי מוריים.** לאסור אפי׳ בהנאה והך סתמי׳ ר״מ היא: **מתני׳ והדבדבניות.** אשכולות של ענבים: **שאינה טרופה.** שעיבריו תחיבות דגים: **עלה של חילבים.** דהא לא מפסקו לה בסכינא: **וויסי גלוסקאות המגולגלין.** זיתים הכבושין בכלי עגול ומתחממין ונעלרין מאיליהן בעין גלוסקא. מגולגלין כמו(ו) מגולגלת(ז) שנתחממו וגרפו מחמת שמנן ובלע״ז מול״ש. ובגמ׳ (דף מ:) פריך פשיטא למאי ניחוש לה: **שלחין אסורין.** זיתים קמהבר. ובגמרא (דף מ:) מפרש לה: **מן הסלולה.** הנמכרין בסל לפני החנוני אסורין. ובגמרא [שם] מפרש מפני שמזלף עליהן יין: **מן הספסל.** מקום כיונסן של חגגים מלוחין: **מוכרין.** לאין מזלף עליהן עד שנותנו לפניו למכור: **וכן לתרומה.** מפרש בגמ׳ [שם]: **גמ׳ יוסי ישראל.** ואפילו אין רואהו: **איערוכי.** שמא ערבב בו יין: **הכונר לגת.** לדרכן בגת ולעשות מהן יין: **הוכשר.** לענין טומאה במשקה המלף הואיל ולכך הן עומדין ניחא ליה במאי דנפיק מיניהו. ודבדבניות עלמן הן לאכילה: **כל שראש ושדרה** (ו) **ניכרין.** של כל דג ודג שהדגים ניכרין בראשן בין טמא לטהור שהטמאים לראשיהן אסורין בחותם אחד ᵃחילתית מוריים פת גבינה מותרין בחותם אחד (ᵇ) פת למאי ניחוש לה אי משום איחלופי קרירא בחמימא מידע ידיע דחיטי בדשערי נמי מידע ידיע אי כי הדדי כיון דאיכא חותם אחד לא טרח ומזייף ורב מ״ש גבינה דלא טרח ומזייף חלב נמי לא טרח ומזייף אמר רב כהנא ᶜאפיק חלב ועייל חתיכת דג שאין בה סימן היינו בשר תרי גווני בשר ושמואל אומר בי״ת אסור בחותם אחד מח״ג מותר בחותם אחד בשר יין תכלת אסורין בחותם אחד מוריים חילתית גבינה מותרין בחותם אחד לשמואל חתיכת דג שאין בה סימן היינו בשר תרי גווני בשר לא אמרינן ת״ר ᵈאין לוקחין יא״ח מח״ג בסוריא לא יין ולא מוריים ולא חלב ולא מלח סלקונדרית ולא חילתית ולא גבינה ᵉאלא מן המומחה וכולן ᶠאם נתארח אצל בעל הבית מותר מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי דא״ר יהושע בן לוי ᵍשגר לו בעל הבית לביתו מותר מ״ט בעל הבית ᵍלא שביק היתירא ואכל איסורא וכי משגר ליה ממאי דאכיל משדר ליה: ומלח סלקונדרית: מאי מלח סלקונדרית אמר רב יהודה אמר שמואל מלח שכל סלקונדרי רומי אוכלין אותה תנו רבנן ᶠמלח סלקונדרית שחורה אסורה לבנה מותרת דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר לבנה אסורה שחורה מותרת רבי יהודה בן גמליאל משום רבי חנינא בן גמליאל אומר זו וזו אסורה אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן לדברי האומר לבנה אסורה קירבי דגים לבנים טמאים מעורבין בה לדברי האומר שחורה אסורה קירבי דגים שחורים טמאים מעורבין בה לדברי האומר זו וזו אסורה זה וזה מעורבין בה אמר רבי אבהו משום רבי חנינא בן גמליאל זקן אחד היה בשכונתנו שהיה מחליק פניה בשומן חזיר: הרי אלו אסורים: למעוטי מאי ᶠלחזקיה למעוטי בידוע לרבי יוחנן למעוטי מוריים וגבינת בית אונייקי וסתמא כר״מ: **מתני׳** ואלו מותרין באכילה ᶠחלב שחלבו עובד כוכבים וישראל רואהו ᶠוהדבש ᶠוהדבדבניות אע״פ שמנטפין אין בהן משום הכשר משקה ᶠוכבשין שאין דרכן לתת לתוכן יין וחומץ ᶠוטרית שאינה טרופה ᶠוציר שיש בה דגה ᶠועלה של חילתית ᶠוזיתי גלוסקאות המגולגלין ר׳ יוסי אומר השלחין אסורין ᶠהחגבים הבאים מן הסלולה אסורין מן ᶠהספסל מותרין וכן ᶠלתרומה: **גמ׳** תנינא להא דת״ר ᶠיושב ישראל בצד עדרו של עובד כוכבים ועובד כוכבים חולב לו ומביא לו ואינו חושש היכי דמי אי דליכא דבר טמא בעדרו פשיטא ואי דאיכא דבר טמא בעדרו אמאי לעולם דאיכא דבר טמא ᶠוכי קאי חזי ליה וכי יתיב לא חזי ליה מהו דתימא כיון דיתיב לא חזי ליה ניחוש דלמא מייתי ומערב ביה קמ״ל כיון דכי קאי חזי ליה אירתותי מירתת ולא מיערב ביה: **והדבש:** דבש ᶠלמאי ניחוש לה אי משום איערובי מיסרא סרי אי משום בישולי עובדי כוכבים נאכל כמו שהוא חי אי משום גיעולי עובדי כוכבים ᶠנותן טעם לפגם הוא ומותר: והדבדבניות אף על פי שמנטפות אין בהן משום הכשר משקה: ורמינהי ᶠהבוצר לגת שמאי אומר ᶠהוכשר הלל אומר לא הוכשר ואודי ליה הלל לשמאי התם קא בעי ליה למשקה הכא לא קא בעי ליה למשקה: וטרית שאינה טרופה: ᶠתנו רבנן איזו היא טרית שאינה טרופה ᶠכל שראש ושדרה ניכר ואיזו ציר שיש בה דגה ᶠכל שבילבית אחת או שתי בילביות שוטטות מדיס ואין להן מוט הדדה: **בילבית.** גדולה מאליה בציר דגים טהורים ואם יש שם ציר (ד) דגים טמא אין מילבית גדילה בו: שוטטות

מסורת הש״ס

ה) [תוספ׳ פפ״ה ע״ס], כ) [ניגון ל:] תמורה ס. חולין ד.], ג) [תוספ׳ פ״ה ה״ון], ד) [לעיל לח:], ה) [מי׳ תוכר הבשר לבחורה. ערוך ערך אפתק ח׳], ו) [תוספתא פ״ה], ז) [לעיל לו. וש״נ], ח) שבת טו. ת. חולין לו:, ט) [תוספ׳ פ״ה ה״ון], י) [תוקרא יט], ל) כפ״ח טוסף: ביצה. מ) [עירובין מח.].

הגהות הב״ח

(א) גמ׳ פת גבינה מותרין בחותם אחד מאי שנא גבינה דלא טרח ומזייף וכו׳ ותרי גווני בשר לא אמרינן פת למאי ניחוש לה אי משום איחלופי כו׳ לא טרח ומזייף מ״ר אין לוקחין יא״מ: (ב) רש״י ד״ה אי כי הדדי: (ג) ר״ה כל שלשם ישראלה של כל דג ודג ניכרין שהדגים: (ד) ד״ה מלכים וכו׳ ליר דג טמא: (ה) תוס׳ ד״ה אי דליכא וכו׳ כדפרישית לעיל. נ״ב נדף לה ד״ה משום מקור:

לעזי רש״י

מולי״ש. רכים (מרוכבים מרוב שרייה בשמנם).

מוסף רש״י

הבוצר לגת. הבולר ענבים לדרכן בגת, דאילו הבולר לאיסורקן משקה הוצלא מהם אין מכשירים דלא ניחא ליה (שבת סו.). שמאי אומר הוכשר. ביין המלף מהן על גביהן ואע״ג דאחיל לאיסור לאלך שמותת מן הסלים, נזרה שמא יבלבו בקיומה מזשפעים (שם) דאע״ג דלא ניחא ליה מהשקה הוצלא מהם דהא לאיסור אולי נזרינן לה כי׳ (חולין לו:).

אכל חלב מותר בחותם אחד. בשר יין תכלת סימן חבר״ת אסורים בחותם אחד חלתית מוריים פת בגינה סימן חמס״ג מותרים בחותם אחד. ושמואל אמר בשר יין תכלת אסורים בחותם אחד. אבל מוריים חלתית גבינה מותרים בחותם אחד. וקי״ל כרב: ת״ר אין לוקחין בסוריא יין ולא מוריים ולא החיכה שאין בה סימן ולא מלח סלקונדרית בין שחורה בין לבנה ולא גבינה אלא מן המומחה סימן יא״ת מח״ג וכולן אם נתארח אצל בעה״ב מותר דלא שביק בעה״ב היתרא ואכיל איסורא וכו׳ והושע בן לוי דאמר שגר לו בעה״ב בביתו מותר דבעה״ב ממאי דאכיל משדר ליה ולא שביק היתרא ואכיל איסורא. מלח סלקונדרית אסיקנא לדברי האומר שחורה ולבנה. סבר קרבי דגים שחורים וקרבי דגים לבנים טמאים מעורבין בה. ואמר ר׳ אבהו משום דר׳ חנניה בן גמליאל זקן היה בשכונתנו והיה מחליק פניה בשומן חזיר. עוד שנינו בסיפא דתתני׳ הרי אלו אסורין ואין איסורן איסור הנאה. למעוטי מאי. לחזקיה למעוטי בידוע. כלומר אם נודע דודאי נתן בכבשין יין או חומץ אסורין אפי׳ בהנאה. לר׳ יוחנן למעוטי מוריים ומה שבגינה. הצבע צובע לעצמו לא יצבע בשכר שאין עושין סחורה בפירות שביעית. ולא בבכורות ולא בתרומות ולא בנבלות ולא בקצים ולא בכרמים כו׳. עד צידי חיה עופות ודגים שנתמנו להן מינין טמאין מותר למוכרם. ר׳ יהודה אומר אף מי שנתמנה לו לפי דרכו ליקח ומוכר. ובלבד שלא תהא אומנתו לכך. וחכמים אוסרין. ואמר בגמרא דיליה (ח) כתיב טמאים מה ת״ל וטמאים יהיו לכם אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה. כל דבר שאיסורו דבר תורה אסור לסחור בו. איסורו מדברי חכמים מותר לסחור בו. והרי חמור וגמל למלאכה הן גדילין. ר׳ הושעיא נסיב ויהיב במוריים. ר׳ הונא נסיב ויהיב בחלתיתא: **מתני׳** ואלו מותרין באכילה חלב שחלבו עובד כוכבים וישראל רואהו כו׳. תנינא להא דת״ר ישראל בצד עדרו של עובד כוכבים ועובר כוכבים חולב ומביא לו ואינו חושש. ואוקימנא אע״ג דאית ליה בהמה טמאה בעדרו. וכי קאי חזי ליה וכי יתיב לא קא חזי ליה. מהו דתימא כיון דהוא יתיב ניחוש דלמא מערב ביה חלב בהמה טמאה. קמ״ל כיון דכי קאי חזי ליה מירתת ולא מערב. והדבש מותר דליכא חשש אי משום איערובי אי מערב ביה מבאיש. אי משום בשולי עובדי כוכבים נאכל כמות שהוא חי אי משום געולי עובדי כוכבים נותן טעם לפגם מותר. ומדחזינן ברוב התלמוד דמוקים להו בנאכל כמות שהוא כחי אין בו משום בישולי עובדי כוכבים. ש״מ דהא לישנא דוקא. מיהו כיון דחזינן באידך פירקין דמפרש ואמר ר׳ יוחנן כאידך לישנא סבירא ליה כל שאינו עולה על שולחן מלכים לאכול בו את הפת. הלכך בענין כתרי לישני. והדבדבניות. פי׳ (חסר איזה תיבות) אע״פ שהן מנטפות אין בהן משום הכשר. ג) והלל אומר לא הוכשר. והוזה לו הלל לשמאי. הנה הנשוף מכשיר. ושנינן התם למשקה בעי להו דהא לגת בוצר. הכא לא בעי להו למשקה. וטרית שאינה טרופה וציר שיש בה דגה מוקרין: **ה״ר** איזו היא טרית שאינה טרופה כל שראשה ושדרה ניכר שהוא מדג טמא. איזהו ציר שיש בה דגה. בסתומות כילבית אחת. בפתוחות עד שיהו שתי בילביות. פי׳ כילבית דג קטן טהור ואם מצא בגרב שתי כילביות שוטטות בו

ה) הוא מיתוקמי פ״ו דשביעית הלכה ה׳. ו) כן נראה דחסר כאן ולא״ל מיי והא מעיקן הוכיר לגת אמאי דאיכא תומר וכו׳.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com